

XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXX

Č. j.:MUSY/77000/2026/OKST/kov
Sp. zn.: 117/2026
Vyřizuje: Mgr. Věra Kopecká
Tel.: 461 550 317

Dne: 16. 6. 2026

Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. – postupy OSPOD při vyhodnocování ohrožení dítěte a práci s dítětem v systému SPOD a postup OSPOD při tvorbě IPOD, hodnocení péče a vytváření podkladů pro soud

Dne 1. 6. 2026 jste prostřednictvím datové schránky požádali o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím formou položených otázek.

V příloze Vám zasíláme vypracované Vámi položené otázky, které zpracovala pracovnice Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení OSPOD Bc. Světlana Richtrová.

S pozdravem

Mgr. Bc. David Šimek, MBA
starosta města Svitavy

I. Individuální plán ochrany dítěte (IPOD)

1. Jakým způsobem OSPOD standardně vytváří IPOD?

IPOD je vytvářen po prvotním vyhodnocení situace dítěte (obsah dle vyhlášky).

2. Kdo se standardně podílí na tvorbě IPOD?

IPOD je vytvářen ve spolupráci s rodiči, osobami odpovědnými za výchovu, s doprovázející organizací u dětí v NRP, s ústavními zařízeními u dětí v ústavní výchově, školami, odbornými pracovníky – lékaři, psychology/psychoterapeuty, prac. SVP, ... dle individuálních okolností.

3. Je pečující osoba nebo pěstoun před dokončením IPOD seznamován s návrhem jeho obsahu?

Ano.

4. Je doprovázející organizace standardně zapojována do tvorby IPOD?

Ano.

5. Jak OSPOD postupuje v situaci, kdy:

- pečující osoba,
 - pěstoun,
 - doprovázející organizace,
 - nebo odborník
- s obsahem IPOD nesouhlasí?

OSPOD se snaží najít shodu na cílech i jednotlivých krocích v IPOD.

6. Je nesouhlas některého ze subjektů zaznamenáván přímo v IPOD nebo jiným způsobem?

Ano, na závěr IPOD napíše nesouhlasící subjekt se kterým cílem nebo krokem nesouhlasí.

7. Jakým způsobem OSPOD vyhodnocuje:

- splnitelnost,
- přiměřenost,
- proporcionalitu,
- a možný dopad jednotlivých cílů IPOD na dítě a rodinný systém?

V rámci přehodnocení situace dítěte a tvorby IPOD je prováděna kontrola plnění uložených cílů, popř. aktualizace stanovených cílů a kroků k jejich dosažení, nebo jsou stanoveny cíle nové, včetně kroků k jejich plnění.

8. Existují interní metodiky nebo doporučení pro situace, kdy by:

- rozsah požadavků,
 - intenzita kontrolních mechanismů,
 - nebo dlouhodobé konfliktní nastavení systému péče
- mohly negativně ovlivnit dítě nebo pečující osoby?

Obecně obsaženo v metodických materiálech, které jsou k dispozici na webu MPSV přímo, dále na webu Právo na dětství, dále na webu KrÚ Pardubického kraje, vč. stránek Kraj pro rodinu. Pracovníci OSPOD mají k dispozici internet, tzn. mohou využívat i metodiky zpracované např. neziskovým sektorem (Centrum Locika, Dobrá rodina apod.).

9. Existují metodické nebo právní limity pro situace, kdy OSPOD:

- doporučuje,
- vyžaduje,
- nebo podmiňuje plnění IPOD změnou vzdělávacího procesu dítěte,
- změnou školského zařízení,
- změnou režimu vzdělávání,
- nebo jiným zásahem do vzdělávání dítěte se zdravotním postižením či specifickými potřebami?

A to v situaci, kdy takovou změnu nedoporučují odborníci podílející se na péči o dítě?

Obecně lze vycházet z dikce zákona - zákonných oprávnění jednotlivých subjektů daného případu, metodických pokynů (viz. odpověď na otázku č. 8). Následně pak v konkrétním případě svolání případové konference za účasti všech subjektů s cílem najít nejlepší řešení pro konkrétní dítě.

10. Jakým způsobem OSPOD v těchto situacích vyhodnocuje:

- nejlepší zájem dítěte,
- stabilitu prostředí dítěte,
- doporučení odborníků,
- a možné dopady změny vzdělávacího procesu na psychický stav a vývoj dítěte?

Vyhodnocení probíhá v rámci tvorby (revize IPOD), možné svolání případové konference.

II. Hodnocení péče

9. Vyhodnocuje OSPOD také tzv. rizikovost péče poskytované:

- pěstounem,
- poručníkem,
- nebo jinou pečující osobou?

Vyhodnocení rizik poskytované péče je součástí vyhodnocení/přehodnocení situace dítěte a tvorby IPOD.

10. Pokud ano:

- podle jakých kritérií,
- odborných podkladů,
- metodik,
- nebo doporučení?

Od obecných zákonných kritérií (viz. odpověď na ot. č. 8 a 9) k vyžadování informací od odborníků, kteří s dítětem a jeho rodinou pracují, ke konkrétním doporučením pro konkrétní dítě a situaci, ve které se nachází.

11. Jak OSPOD rozlišuje mezi:

- skutečným zanedbáváním péče,
- a běžnou organizační nebo emoční náročností péče o dítě se specifickými potřebami?

Aby tato otázka mohla být posouzena co nejobjektivněji, OSPOD vyžaduje informace od organizací a jednotlivých odborníků, kteří s dítětem a rodinou pracují nebo kteří s nimi přicházejí do kontaktu.

12. Jaké odborné podklady OSPOD standardně využívá pro závěry týkající se:

- kvality péče,
- stability rodinného prostředí,
- kapacity pečující osoby,
- vztahových vazeb dítěte,
- nebo psychického fungování dítěte?

Vlastní zjištění OSPOD v rámci poskytování sociálně-právní ochrany (zejm. návštěvy v rodině, rozhovory s dítětem, osobami pečujícími, zákonnými zástupci dítěte), u dětí v NRP s doprovázející organizací. Dále zprávy od organizací a jednotlivých odborníků, kteří s dítětem a rodinou pracují nebo kteří s nimi přicházejí do kontaktu

13. Existuje interní postup pro oddělování:

- objektivně zjištěných skutečností,
- odborných závěrů,
- a interpretací pracovníka OSPOD?

Standardy, struktura záznamu o situaci v rodině.

III. Podklady školských zařízení

14. Jsou pedagogičtí pracovníci podle metodického vedení OSPOD považováni za kompetentní hodnotit:

- stabilitu rodinného prostředí,
- kvalitu vztahové vazby dítěte,
- emoční dostupnost pečující osoby,
- nebo celkovou kvalitu péče o dítě?

Ano.

15. Pokud ano, na základě jakých metodických nebo odborných podkladů?

Např. metodická doporučení MŠMT, výstupy z činnosti SPC, PPP, SVP, spolupráce se školními psychology.

16. Jak OSPOD rozlišuje mezi:

- pedagogickým pozorováním dítěte,
- a odborným psychologickým nebo sociálním hodnocením rodiny?

Pozorování je v obecné rodině. U odborného psychologického nebo sociálního hodnocení rodiny jsou výstupem konkrétní situace/problémy, jejich příčiny, možná řešení ve vztahu k dítěti a rodině.

IV. Zprávy OSPOD pro soud

17. Kdo rozhoduje o tom, které informace budou uvedeny ve zprávě OSPOD pro soud?

Primárně pracovník, který zprávu vyhotovuje.

18. Existuje interní postup pro rozlišování mezi:

- fakty,
- odbornými závěry,
- a interpretací pracovníka OSPOD ve zprávách pro soud?

Ano.

19. Uvádí OSPOD ve zprávách pro soud také:

- stabilizační,
- ochranné,
- a podpůrné faktory v životě dítěte?

Ano.

20. Jak OSPOD postupuje v situaci, kdy:

- existují rozdílné odborné názory,
- nebo odborná doporučení nejsou v souladu se závěrem OSPOD?

Zjišťuje další relevantní informace, popř. svolá případovou konferenci, kam odborníky pozve.

21. Existují interní metodické postupy pro práci s rozpornými odbornými stanovisky?

O metodice, která by byla zaměřena pouze na tuto oblast nevíme.

22. Existuje metodické vedení, jak má OSPOD zachovat neutralitu mezi zájmy dospělých osob a samostatným nejlepším zájmem dítěte, zejména pokud se zájem biologických rodičů, pečující osoby a odborná doporučení liší?

Pracovníci krajského úřadu se jsou zváni k účasti na případových konferencích.

23. Je OSPOD metodicky veden k tomu, aby ve zprávě pro soud uvedl i informace, které jeho vlastní závěr oslabují nebo zpochybňují?

V rámci kontrolní činnosti hodnotí nadřízený orgán obsah zpráv pro soud – jejich soulad se zjištěními a zprávami, které obsahuje spisová dokumentace.

V. Dopad postupu systému na dítě

22. Vyhodnocuje OSPOD, zda:

- intenzita kontrolních mechanismů,
- četnost zásahů,
- rozsah požadavků na rodinný systém případně na jeho okolí,
- nebo dlouhodobé napětí mezi jednotlivými subjekty kolem dítěte nemohou negativně ovlivnit psychický stav dítěte?

Ano, výše uvedené je obsahem přehodnocení situace dítěte, a následně jsou tato zjištění brána v úvahu při tvorbě IPOD dítěte.

23. Vyhodnocuje OSPOD riziko destabilizace dítěte v důsledku:

- změny péče,
- častých kontaktů,
- opakovaných změn prostředí,
- nebo dlouhodobého konfliktního nastavení systému péče?

Ano.

24. Pokud ano, jakým způsobem?

Vyhodnocení/přehodnocení situace dítěte a následná tvorba IPOD.

25. Pokud některé z výše uvedených postupů OSPOD neuplatňuje nebo k nim nemá metodiku, žádáme o výslovné sdělení této skutečnosti.

Viz. odpověď na ot. č. 21.

Zpracovala dne 9.6.2026 Bc. Světlana Richtrová, OSPOD Svitavy

I. Vyhodnocování ohrožení dítěte

1. Jakým způsobem OSPOD vyhodnocuje míru ohrožení dítěte v případech:

- podezření na domácí násilí,
- psychické týrání dítěte,
- zanedbávání péče,
- závažného konfliktu rodičů,
- opakovaných zásahů SPOD v rodině,
- nebo podezření na traumatizaci dítěte?

Míru ohrožení OSPOD vyhodnocuje v souladu se zákonem o SPOD (a vyhláškou 473/2012) – provede základní vyhodnocení situace dítěte a následně podrobné vyhodnocení, včetně vypracování IPOD.

2. Používá OSPOD při vyhodnocování:

- závazné metodiky,
- doporučené standardy,
- interní metodické postupy,
- standardizované formuláře,
- nebo jiné hodnotící nástroje?

Při vyhodnocování se OSPOD řídí zákonem o SPOD, standardy, používá metodiky, pracovníci mají možnost intervizních konzultací, konzultací s dalšími odborníky, kteří pracují s dětmi a rodinami.

3. Pokud ano, žádáme o stručný popis nebo anonymizovanou kopii používaných metodických materiálů.

Metodické materiály jsou k dispozici na webu MPSV přímo, dále na webu Právo na dětství, dále na webu KrÚ Pardubického kraje, vč. stránek Kraj pro rodinu. Pracovníci OSPOD mají k dispozici internet, tzn. mohou využívat i metodiky zpracované např. neziskovým sektorem (Centrum Locika, Dobrá rodina apod.).

4. Jaké subjekty OSPOD standardně oslovuje při vyhodnocování situace dítěte?

Například:

- mateřské školy,
- základní školy,
- lékaře,
- psychology,
- SPC,
- ranou péči,
- doprovázející organizace,

- Policii ČR,
- nebo další odborné služby.

Všechny výše uvedené subjekty mohou být osloveny, jejich oslovení souvisí s charakterem možného ohrožení dítěte.

II. Dítě se zdravotním postižením nebo specifickými potřebami

5. Má OSPOD zvláštní metodické postupy pro práci:

- s dítětem se zdravotním postižením,
- s dítětem se sluchovým postižením,
- s dítětem s PAS,
- s dítětem s vývojovým traumatem,
- nebo s dítětem s psychiatrickou diagnózou?

Ano.

6. Pokud ano, žádáme o stručný popis těchto postupů.

Z webu Právo na dětství - Pomocný nástroj k vyhodnocování situace dětí s postižením.

7. Spolupracuje OSPOD v těchto případech standardně:

- s odbornými lékaři,
- SPC,
- ranou péčí,
- terapeuty,
- nebo dalšími specializovanými službami?

Ano.

8. Existují metodické postupy pro vyhodnocování potřeby stability prostředí dítěte se specifickými potřebami?

Viz. odpověď na otázku č. 6.

III. Kontakty dítěte s biologickou rodinou

9. Jakým způsobem OSPOD vyhodnocuje:

- připravenost dítěte ke kontaktům,
- psychický dopad kontaktů na dítě,
- vhodnou frekvenci kontaktů,
- nebo potřebu přítomnosti pečující osoby či odborníka u kontaktu?

Připravenost dítěte OSPOD vyhodnocuje na základě rozhovoru s dítětem, pečující osobou, klíčovým pracovníkem doprovázející organizace, dále s odborníky, kteří s dítětem nebo rodinou pracují.

10. Jaké odborné podklady OSPOD standardně využívá při nastavování kontaktů dítěte s biologickou rodinou?

Zprávy doprovázející organizace, dále lékařů, psychologů/psychoterapeutů, soc. služeb, pokud je dítě v jejich péči nebo s nimi rodina spolupracuje, zprávy OSPOD (je-li jiný OSPOD dítěte než OSPOD pečující osoby nebo biologické rodiny).

11. Kdo podle metodického vedení MPSV standardně:

- připravuje kontakt dítěte s biologickou rodinou,
- zprostředkovává kontakt dítěte s biologickou rodinou,
- vede kontakt dítěte s biologickou rodinou,
- vyhodnocuje průběh kontaktu,
- a vyhodnocuje jeho dopad na dítě?

OSPOD organizuje případovou konferenci/případové setkání nebo setkání on-line, kde jsou dohodnuty konkrétní úkoly pro konkrétní zúčastněné (kdo připraví dítě, kde a za účasti koho kontakt proběhne, kdo, kdy a komu podá zprávu o průběhu a dopadech na dítě). V případě, že se objeví problémy, OSPOD svolává následnou případovou konferenci/případové setkání nebo setkání on-line za účelem řešení problémů.

12. Jaká je v těchto činnostech role:

- orgánu sociálně-právní ochrany dětí,
- doprovázející organizace,
- zařízení určeného pro výkon kontaktů,
- odborných pracovníků,
- a pečujících osob?

OSPOD celý proces koordinuje, doprovázející organizace informuje např. o možnostech přípravy dítěte, i pečujících osob, zajištění místa pro kontakt. Odborní pracovníci se vyjadřují k potřebám dítěte a rizikům, která se mohou objevit, pečující osoby mají významnou úlohu při přípravě dítěte na kontakt a po skončení kontaktu.

13. Existují metodické postupy nebo doporučení upravující spolupráci mezi OSPOD, doprovázející organizací a dalšími subjekty při:

- přípravě kontaktů,
- realizaci kontaktů,
- vyhodnocování kontaktů,
- a nastavování dalšího kontaktního režimu dítěte?

Ano, k dispozici na stránkách MPSV.

14. Jakým způsobem OSPOD vyhodnocuje situace, kdy dítě vykazuje:

- známky stresu,
- regresi,
- zhoršení chování,
- psychosomatické obtíže,
- nebo jiné negativní reakce v souvislosti s kontakty?

Výše uvedené situace OSPOD vyhodnocuje v rámci IPOD.

15. Existují metodické postupy pro situace, kdy odborníci doporučují zachování stability prostředí dítěte?

Obecně obsaženo v metodikách přímo na webu MPSV, dále na webu Právo na dětství, dále na webu KrÚ Pardubického kraje, vč. stránek Kraj pro rodinu, i v metodikách zpracovaných např. neziskovým sektorem (Centrum Locika, Dobrá rodina apod.).

16. Existují metodické postupy pro situace, kdy odborníci doporučují zachování přítomnosti pečující osoby nebo jiné blízké osoby při kontaktech dítěte s biologickou rodinou? Pokud ano, žádáme o jejich stručný popis.

Nemáme povědomí o tom, že by byl vydán metodický pokyn zaměřený pouze na výše uvedenou problematiku.

IV. Spolupráce s pěstouny a odbornými službami

17. Jakým způsobem OSPOD standardně spolupracuje:

- s pěstouny,
- s doprovázejícími organizacemi,
- a dalšími odborníky kolem dítěte?

S pěstouny setkání minimálně ve lhůtách stanovených zákonem o SPOD, v případě potřeby častěji. S doprovázejícími organizacemi setkání nebo kontakt při tvorbě a změnách IPOD, jednou za půl roku, minimálně jednou za rok. S dalšími odborníky dle situace a potřeb konkrétního dítěte.

18. Existují metodické postupy pro řešení situací:

- kdy se odborné názory jednotlivých subjektů liší,
- kdy pečující osoby upozorňují na možné ohrožení dítěte,
- nebo kdy existují rozdílná doporučení odborníků?

Na tyto situace je možné vztáhnout metodiky k pořádání případových konferencí/případových setkání.

19. Existují metodické postupy pro multidisciplinární spolupráci kolem dítěte?

Na tyto situace je možné vztáhnout metodiky k pořádání případových konferencí/případových setkání.

V. Vzdělávání a specializace pracovníků

20. Mají pracovníci OSPOD:

- specializovaná školení v oblasti traumatu dítěte,
- attachmentu,
- domácího násilí fyzického nebo psychického,
- práce s dítětem se zdravotním postižením,
- práce s dítětem s PAS,
- nebo krizové intervence?

Ano.

21. Pokud ano, žádáme o stručný popis systému vzdělávání pracovníků.

V návaznosti hodnocení pracovníků dle standardů je vytvářen plán vzdělávání jednotlivých pracovníků.

22. Existuje specializované metodické vedení pro práci:

- s dítětem s traumatem,
- dítětem se specifickými potřebami,
- nebo dítětem se zvýšenou potřebou stability prostředí?

V rámci metodických setkání organizovaných krajským úřadem.

VI. Dlouhodobá stabilita dítěte v systému SPOD

23. Existují metodické postupy pro dlouhodobé sledování stability dítěte v systému SPOD, zejména u dětí, které:

- opakovaně procházejí změnami péče,
- návraty do biologické rodiny,
- opakovanými zásahy systému,
- nebo dlouhodobými konflikty mezi jednotlivými subjekty kolem dítěte?

Nástroje k vyhodnocení a přehodnocení situace dítěte, stanovení cílů v IPOD.

24. Vyhodnocuje OSPOD při práci s dítětem také:

- dlouhodobý vývoj dítěte v systému SPOD,
- opakované změny prostředí,
- opakované zásahy systému,
- nebo možné dopady těchto změn na psychickou stabilitu dítěte a jeho vztahové vazby?

V rámci zpracování vyhodnocení nebo přehodnocení situace dítěte se promítá do cílů v IPOD.

25. Existují metodické doporučení nebo interní postupy pro práci s dítětem, které:

- opakovaně mění pečující prostředí,
- vykazuje známky destabilizace,
- nebo dlouhodobě prochází konfliktním nastavením systému péče?

Doporučení k vyhodnocení situace dítěte a tvorbě IPOD.

26. Pokud existují metodické pokyny, metodická doporučení, interní metodické materiály, výkladová stanoviska, standardy, manuály nebo jiné dokumenty vztahující se k výše uvedeným oblastem, žádáme o jejich zaslání v úplném znění, případně o sdělení, kde jsou veřejně dostupné.

Webové stránky MPSV, vč. stránek Právo na dětství, Krajského úřadu Pardubického kraje, vč. stránek Kraj pro rodinu. Standardy jsou dostupné na stránkách jednotlivých OSPOD. Dále např. stránky neziskových organizací Centrum Locika, Dobrá rodina, Amalthea...

Zpracovala dne 9.6.2026 Bc. Světlana Richtrová, OSPOD Svitavy